

СРПСКИ СИОН

НЕДЕЉНИ ЛИСТ ЗА ЦРКВЕНО-ПРОСВЕТНЕ И АВТОНОМНЕ ПОТРЕБЕ
СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ МИТРОПОЛИЈЕ КАРЛОВАЧКЕ.

СА БЛАГОСЛОВОМ СВЕТОГ СИНОДА.

Власник: СРПСКИ ПАТРИЈАРХ ГЕОРГИЈЕ. — Уредник: САВА ПЕТРОВИЋ.

Број 23.

У НОВОМ САДУ 10. ЈУНА 1891.

Год. I.

СВЕШТЕНИЧКИ И МОНАШКИ ЧИН ПОГЛЕДОМ НА ЕПИСКОПСКЕ КАНДИДАТЕ.

У новије време расправљало се више пута у нашим јавним листовима питање о епископским кандидатима, питање, које је данас тако рећи на дневном реду погледом на три упражњене дијецезе у нашој јерархији, те свакојако заслужује да се о њему озбиљније размисли и свестрано исцрпи, јер положај епископа колико је по своме значају у цркви хришћанској важан, толико је важнији у нашој оностраној јерархији, која се налази на земљишту државе нама иноверне, у којој нам је истина слобода вероисповести државним законима ујемчена, ал у којој ипак главни чувари православља остају једини епископи. Па где су нам данас кандидати за будуће епископе? чује се на све стране питање забринутих синова цркве православне у нашој митрополији карловачкој.

И у овом дењеном листу (бр. 9.) изишао је чланак под насловом: „Придворни калуђери и мирско свештенство“, а за тим и управо поводом тога и у „Вршачком Гласнику“ (бр. 11.) чланак под насловом: „О нашој јерархији“, пак пошто држим,

да ствар ова није још довољно расветљена, нека је дозвољено и мени о том предмету коју реч у овом часопису, где мислим да је за таку тему најзгодније место, проговорити.

У нашем народу, а рекао бих и код већине књижевника наших, влада то уверење, да су кандидати епископски искључиво придворни калуђери, односно архимандрити. Ово мњење има свога основа, јер то је наша двестагодишња црквена пракса, од како смо се под патријархом Чарнојевићем овамо преселили, а ова је пракса пренесена из старе пећске патријаршије, која је опет исту од цариградске као своје матере цркве наследила.

Пракса ако и није по себи позитиван закон, ипак дугом употребом добија у неколико силу закона, те по томе у редовним околностима може се применити у животу институције, у којој је тако рећи потребом и силом околности изазвана, и у колико не стоји у опреци са јасним словом закона. Но у нашој митрополији данас су се околности измениле, ми данас фактично оскудевамо у особљу вишег, т.

зв. придворног калуђерства. И ове околности дају повода многим родољубима, да се у овако критичном стању питају: Quid nunc?

Да је стање критично, не да се порећи, ал ја држим, да ипак није очајно. Кома је позната општа историја црквена, тај ће знати, да су негда била по цркву и критичнија времена, и она их је, хвала вечном промислу, срећно преживела. Погледајмо часом какво стање беше у цркви у самом почетку њеном С једне стране груба физична сила незнабожачког Рима, с друге оштроумна грчка философија удружена са доктринама разних јереси, а од чести и старим јудејством бијаху се тако рећи сложиле, да појаву хришћанства у самом зачетку његовом униште. Па ко је одолевао свима тим невољама и ужасним гоњењима, којима младо хришћанство за пуна три столећа изложено беше? Ко је бранио и одбранио цркву у том првом судбоносном периоду њеном и довео је до знамените епохе Константина великог, у којој се она као невеста Христова, венцем победе увенчана, у пуном сјају свом на попришту земаљском појавила, те јој се и горди цареви римски са својим силним легионима поклонеше?

Ко други него њени свештеници са својим епископима, који су се као умни борци истицали са својим апологијама бранећи начела нове вере, за коју су они заједно са вернима трпели нечувена гоњења, каква је само зверска страна природе човечије измислити могла, те с њима заједно живели, а с њима и гинули. Да, то беху мирски (световни) свештеници и епископи, женати и неженати, а из тог периода записала је црква у своје анале највећи број светитеља, мученика и угодника божијих.

А где беху тада калуђери? — Нигде, јер се они у историји црквеној, и то баш

у време најжешћих гоњења појављују као самци и „отшелници“ скривени у пустињама египатским, сирским и палестинским, које је у неку организовану дружину тек у 4. столећу скупио *Анthonије* у Египту, а за тим *Пахомије*, који је и први манастир (општежитије) у Тиваиди основао, и кад им се број знатно множити почео, прописао је за њих св. Василије Велики правила, по којима су се управљати имали Главни завети (објети) беху им: *девичанство, сиромаштво и послушност*; своје малене потребе пак подмиривали су ручним радом проводећи у осталом цело време живота свог у посту, бдењу и молитви, те тако тражећи душевног спасења у лишавању телесних угодности. Но главно је овде то, да су ти самци (монаси) по својем уставу првобитно били сви *лаици* заједно са својим старешинама (игуманима), којима су црквене службе и остала свештенослужбена свршивали мирски свештеници. Тек много касније, да не би често против свог устава морали из пустиње ради исповести, причешћа и осталих верозаконских потреба у оближња села и градове одлазити, дозвољено им је у друштву њиховом имати једног или другог свештеника, „јеромонаха“, те поред манастирских ћелија градити и цркве, у којима су и ти службе за „братију“ свршивали; дакле им је чин свештенички тек изузетно и тако рећи по нужди од облачних епископа подељиван, а о каквој кандидацији њиховој за епископско достојанство не налази се ни спомена, не само у прва времена њихове институције, но и доцније, течајем целог периода, у ком су црквени сабори држани, т. ј. до г. 879, дакле за време законодавства црквеног. И у том периоду бирани су за епископе редовно мирски свештеници, из почетка ожењени или нежењени, а доцније са

извесним ограничењем, ако су били оже њени.*) Ванредно пак бирани су на епископске катедре и поједини јеромонаси, а каткад и сами световњаџи.**)

У потврду до сад реченог да наведемо неколико примера из св. писма и црквених канона.

Св. ап. Павле говори: „Истинита је ријеч: ако ко владичанства жели, добру ствар жели. Али владика треба да је без мање, једне жене муж, тријезан, паметан, поштен, гостољубив, вриједан да учи; не пијаница, не бојац, не лаком, него кротак, миран, не сребрљубац; који својим домом добро управља, који има послушну дјецу са свакијем поштењем; а ако ко не умије својим домом управљати, како ће се моћи старати за цркву Божију?“ (I. Тим. 3, 1—5.)

Из зборника црквених правила: „Дознали смо и то, да у Африци, Ливији и у другим мјестима, њеки између тамошњих богољубазних предстојника (епископа) продужавају живјети заједно са својим женама и послје обављенога над њима рукоположења, и тиме бивају за народ предметом спотицања и саблазни. Пошто настојање наше главним начином мора бити обрађено на корист преданих у наше руке стада, установљујемо, да у напријед тога више никако не буде. И ово ми исказујемо, не да се укида или извраћа оно, што је апостолски установљено, него што се

*) Примера ради навешћемо, да је св. Григорије Богослов био син епископа називанског, коме је у старости као епископ помоћник био, а доцније за архиепископа париградског изабран. Овде нам је још споменути, да по канонима наше цркве брак за клирике није обављан, но само дозвољен, и то пре ступања у чин свештеника, а после никако.

**) Тако је међу осталим у 9. столећу био за париградског патријарха изабран знаменити *Фошије*, најчувенији свога века муж, који је неограничене папске претензије од источне цркве умео енергично сузбити и чистоту првобитне науке црквене очувати, а у данашњем столећу *Петар*, митрополит београдски, организатор цркве у ослобођеној Србији, обојица као световњаџи.

старамо о спасењу народа и о напредовању његову у добру, и да никаква љага на свештеничком чину не остане“. (6. вас. сабора правило 12.)

„Жена онога, који је произведен на епископско достојанство, пошто се претходно разлучи опћим сугласијем од свога мужа, нека, послје него што је он постављен за епископа, поступи у манастир који је далеко од епископова обитавања, а од епископа нека за своје издржавање добија; нађе ли се достојном, нека се произведе и на достојанство ђаконисе“. (6. вас. сабора прав. 48.)

„Старајући се о добром реду црквеном у свему, цијенимо неопходним установити и ово: да у напријед никакав, ни световњаџак ни монах не мора (не сме) на једанпут бити подигнут на висину епископства, него пошто се најприје испита на појединим ступњима црквеним, нека тада прима рукоположење за епископа. Јер ако су до сада поједини из свјетовњака или монаха из нужде и бивали на брзо удостојени епископске части, и били су изврени по врлинама, и високо су своје цркве подigli ипак, не сматрајући никако као закон цркве оно, што ријетко бива, наређујемо, да у напријед тога већ не буде; него онај, који има бити правилно рукоположен, мора пријећи кроз ступње свештенства, и у свакоме чину провести узакоњено вријеме“. (Прво другог сабора прав. 17.)

„И монаси свакога града и свакога мјеста нека буду потчињени епископу, нека тишину љубе, нека само у посту и молитви бораве, и нека остају увијек у оним мјестима, у којима су постављени; нити се имају мијешати или учествовати у црквене или свјетске послове запуштајући своје манастире, осим случаја, да им то по неопходној потреби допуштено буде од епископа града“. (4. вас. сабора прав. 4.)

„Премда су до сада поједини архијереји, узевши на себе монашки чин, настојали да остану и даље на висини архијерејства, и на таково њихово поступање није се обраћала пажња; за то овај свети васионски Сабор, у намјери да поправи ову немарност и да упорави према црквеним установама овакав неуредни посао, наређује, да, ако који епископ, или други из архијерејскога достојанства зажели предати се монашком животу и ставити себе на мјесто кајања, не може више присвајати себи архијерејскога достојанства. Јер објети монаха представљају дужност послушности и учеништва, а не учитељства или

старјешинства и дотични обећавају, не да ће они бити пастири других, него да ће сами слушати пастире. Ради тога, као што је већ речено, установљујемо, да никакав, који је увршћен у архијерејски и пастирски именик, не смије спуштати се на мјесто оних, који бивају вођени од пастира и који се кају. А који се усуди то учинити, последије проглашења и обнародовања донесене сада наредбе, такав пошто је сам себе са архијерејскога ступња укло-нио, нека се више не повраћа на пређашње достојанство, које је својим чинима пони-зио“. (Цариградског сабора у храму св. Софије прав. 2.)

(Свршиће се.)

ЛИЧНОСТ ГОСПОДА ИСУСА ХРИСТА.

С РУСКОГ ПРЕВЕО;

ЛУКА ПОПОВИЋ, парох панчевачки

(Наставак.)

Иесуу Христу нема никакве дисхарминије, крајности, једностраности. Његове силе тако беху расположене и саразмерне, да ни једна од њих не ступаше више од других, него што је нужно, ни једна другу не слабљаше. У нас често величина прелази у гордост, постојанство у суровост, ревност у страст, наклоност у размаженост; ко од људи, ревнујући о добру и гонећи преступе, ако и од чести, не преноси гњева и мржње и на самог преступника, и ко, с друге стране одликујући се попустљивошћу ка грешнику, као човеку, у исто доба не погледа с неким призрењем и на сам грех? Тога не налазимо у Христу: у Њему бескрајна љубав ка грешнику сјединила се с непоткупљивом строгошћу ка греху, тврдоћа с мекошћу, достојанство са смиреношћу, мужаство с предосторожношћу, ви сока мудрост с дубоком простотом срца. Душевно спокојство с живошћу осећаја.

У Њему ништа не преовлађује, — ни ум ни воља, ни осећаји, све је то у Њега у хармонији: у Њега је и највећи ум, и тврда сила карактера, и њежно срце. Он је и мислилац и делатељ: у Њему — чудно сједињење посматрајућег и практичког правца, дубока озбиљност и напрезање унутарњег живота са енергичним спољним радом.

По томе, у Христу налазе образац за подражавање и аскети, и филантропи, — једном речи, сви који се не оглушују истинитим потребама нравствене природе човечије. У исто доба, Он је образац за људе свију земаља и народа. Скоро сваки народ има своје народне јунаке, који, привлачећи сву симпатију својих сународника на се, не побуђују у истој мери симпатију других народа, а то за то, што међу народима постоје разлике у појмовима, гледиштима и укусима. Али Христос је предмет љубави и подражавања

за све народе. Пред Њим се уништава свака разлика спољњег вида, образовања и обичаја народних. Јевреј, Јелин, варвар, — сви подједнако теже к Њему. Он налази Себи ученика и међу Јеврејима, и ако не припадале ни једној партији њиховој — и међу Грцима, и ако не проповедаше никакву нову философију, — и међу Римљанима и ако не учествоваше ни у једној борби с њима, — и међу црним дивљацима и ако њих ради изложен беше зависти белих људи. У Христу се не налазаше никаква племенска недостатка, већ, на против, јасно се показиваше равномерни одношај међу националним и опште-човечанским, чега обично не достаје и у најодличнијих људи сваког народа.

Шта показује о чему сведочи така чудна хармонија у карактеру Христа Спаситеља? Величину, славу Његову? Без сумње, но — није то само величина и слава човечија, јер, као што је већ речено, и највећи људи нису без недостатака и једностраности. Величина је, слава је то — о којој арханђео Гаврило каза пре светој Деви Марији: „*Биде велик и назваће се Син Вишњег*“ (Лука 1, 32) Хармонија та говори о надчовечанском, божанственом достојанству Христа Спаситеља.

О Божанственом достојанству Исуса Христа даје се судити и по цели и по плану, којима се Он занимаше, и по средствима, која употребљаваше зарад достигнућа Своје цели и зарад остварења Свога плана

Цељ, коју је Христос Себи поставио, заиста је велика и достојна Самог Бога! Доста и много је необичних планова потицало у свету од великих људи, од којих једни ставише себи за задаћу свог живота, да преобразе ову или ону грану науке, други, да пречисте и узвисе извесну религију, неки — да пораде на што

бољем бољитку политичног и грађанског живота буди ког народа и т. д. Христос мало наличи на такве људе: Он није завојевао никакву земљу, не управљаше никаквом државом, није учинио никаква изналаска, није оставио након себе никакве учене расправе, није створио никаквог песничког производа. Па ипак за то обавио је и извршио у истини велико, нечувено дело, о ком је једва ко и помишљати могао од људи. Цељ и дело је Његово — донети радосну вест спасења — и то не само једним Његовим сународницима, већ свима људима, преобразити вас род човечански, ослободити васцело човечанство од мрака и заблуде и искупити га од греха, обновити сав свет, образовати на земљи царство божије, — царство истине, љубави и нравствене слободе. Ко је створио у Њему тај племенити план? Није ли све то налазило се по сред Његових сународника, и пролетало тада као по ваздуху? Но сетимо се, да синови Израилеви, не појимајући истинитог смисла св. писма, очекиваху у лицу Месије земаљскога цара завојевача, приписиваху само себи право на благослов и с презрењем погледаху на друге народе. Христос започиње дело Своје без пријатеља, без подржавања од стране силних, окружен са свију страна предрасудама, свршује га у борби са зависти, злбом, трпи за њ клевету и гоњења, па не гледећи и не страшећи се свију препона, остаје веран својему делу до краја и за њ плаћа смрћу. Није ли све то јасно, да је све то било *Његово* дело и *Његов* план.

Међу тим, као што већ рекосмо, нико од људи није саставио тако високи план и нико се није потрудио да га испуни и изврши с таким некористољубљем и самоодрицањем као Христос: Он први и последњи предузео је тако дело и тврдо

га је испунио. Шта излази из тога? „Да Он беше најбољи и најсавршенији од смртних. На послетку, произлази и то — не само то, *већ и нешто више од тога*. Ко познаје људе, тај ће рећи: *овде више него човек.*“*)

Но још ћемо се више уверити у овоме, ако обратимо пажњу на сретства којима се Христос Спаситељ служио зарад достигнућа своје цели Заиста, сретства су та тако висока и света, као и сама цел, но она изгледају по свему малена и недовољна зарад достигнућа цели, чисто сама собом доводе у сумњу успех дела.

Христос је могао привући Себи многе обећавањем богатства, срећног живота и власти; но Он сам живљах у сиромаштву а ученицима Својим претсказиваше туге и невоље у животу, Својим последоватељима не обећаваше светске власти, која тако радо привлачи себи срца људска. Исто је тако могао Себи и за своју корист многе придобити, да је попустио чувствености и „одобравао“ страстима људским; но прва Његова потреба беше потреба самоодрицања и строг побожан живот. Сиромашан, непознат, не имајући искуства зрелијих година, излази из Назарета, без власти, без спољних сила, без учености, без сваких у опште, спомоћних сретстава, које су обично потребне свакоме човеку зарад достигнућа ма какве више цели. Он достиже Своју особиту цел, науком Својом, Својим страдањем и смрћу, на којима зида нов благодатан живот. Када би човеку само ова сретства дана била имали бисмо пуно права да посумњамо у успех замишљеог подухвата Историја сведочи, да је Христос постигао Своје највише цели јединим тим сретствима, да је њима једним произвео тихи и лагани,

али за то радикални преврат у животу људском и дао му нов правац. То значи, Христос се користио тим сретствима не као обичан човек, већ као Бог, *као Божија Сила и Божија Премудрост*. (I. Кор 1, 24)

Јест истина, Христос је страдао и умрло по своме човечанству, но кад би Личност Његова била човечанска, — личност обичног смртног човека, тада страдање и смрт Његова неби имала значај искупљења, нити би била у стању препродити човечанство и основати царство Божије на земљи, јер *човек не ће никако брата ослободити не ће дати Богу ошкун за њ; велик је ошкун за душу*. (Пс. 48. 8—9) А што се тиче науке Христове, то су већ и сами савременици Његови приметили: „*никад човек није шако говорио, као овај човек*“ (Јов. 7, 46); ми с пуним правом додајемо, да баш и не може човек, па био он из реда највећих пророка, тако говорити, као што говораше Христос — Бог. А гледали ми на предмет Његове науке, или на облик, — и тамо и овамо виђамо нешто необично, нешто што превасходи и највећу и најбољу реч човечију.

* * *

Наука Христа Спаситеља одликује се од сваке друге науке тим, што је Он Сам главни предмет Своје науке. Сви други учитељи, ма како они били велики по своме достојанству, ма какву велику истину навештавали, — просто су само обични проповедници истине, који истину навешћују и откривају, показујући пута који њој води; истина и њихово „ја“ нису међусобно једно и исто. Ето с чега се за све њих може рећи оно, што је речено о највећем од жене рођеном, — о Јовану Крститељу: „*Он не беше видело, него да сведочи за видело*“ (Јов. 1, 8) Христос

*) Хетингер — Апологија Хришћанства, 4. 1. од. 2-о, 306.

пак беше истинито видело (Јов. 1, 9), ова плоћена истина. (Јов. 14, 6) Не привременим органом слова Божија као оно стари

пророци јавља Он Себе свету, већ непосредним извором, вечним храмом, живим ваплоћењем истине.

(Свршиће се.)

ОКОЛНОСТИ ЦРКВЕ И ПОТРЕБЕ ОНОГ ВРЕМЕНА КАД ЈЕ АПОСТОЛ ПАВАО СВОЈУ АПОСТОЛСКУ СЛУЖБУ ВРШИО И СВОЈЕ ПОСЛАНИЦЕ ПИСАО.

(Свршетак.)

И сабор апостолски донесе решење да се незнабошци не терете старозаветним законским прописима. Но противуставити истину неразумној ревности за законом значило би раздражити и још већма узбудити у хришћанима, који по јудејски живеше, ту неразумну ревност јер би се она у слепилу своје могла опрети, држећи се букве св. писма И тако дакле и оно што је у почетку по слабости новообраћених Јудеја могло извињено бити, постало је упорном и опасном заблудом и лажним учењем оних који су по јудејски живели. Криви појмови савременог Јудејства, по којима су се образи сами по себи сматрали за спасоносне, а оправдање само тако могуће, ако се буква закона вршила буде — таки назори лажних учитеља почеше се ватрено и с муњевитом брзином распростирати у хришћанству. Лажни учитељи не мислише попуштати апостолском увсравању, него се на против и сами почеше за апостоле издавати. **Л**живи апостоли, вели о њима апостол Павле. (II. Кор. XI. 13. 22) Гордост их је побуђивала да траже себи следбенике: *χρηστάς εαυτῶν κερταίς* — говори он — *да во еашей плоти похвалатса*. (Гал. 6, 13.) Таквих беше и у најзнаменитијим црквама, као у римској и коринтској, и они су својим лажним учењем поколебали готово целу цркву Галатску. Дакле против таквих лажних учитеља преко је нужно било открити и утврдити непојмљиву и необориву истину Христову — открити и утврдити с те стране, са које је непојмљива и поткопана била. Па пошто се лажни учитељи не разумевајући спасоносни дух и смисао староза-

ветних уредаба и установа, трудише силом да утврде неизмењивост њихову у хришћанству, као да су те установе одвећ важне и саме по себи спасоносне: то је требало доказати и убедити их, да је у њима тек предсказана и управо предозначена тајна Христова, која им је важност давала, и да за то те предизображене уредбе, кад се са свим и потпуно тајна Христова открије, по себи губе своју важност и моћ, или што је једно и исто, укидају се и престају.

Пошто је лажно учење постављало оправдање у испуњењу закона, дакле у заслуги сопствених својих дела, а не у Христу: то је нужно било протумачити и доказати, да је без Христа човек пропао и проклет скупа са законом самим, и да се човек само тако спасти и оправдати може, ако има живу веру у правду божју.

На послетку, за време тога великог преврата, када се почела црква и међу незнабошцима утврђивати, задржав у једници само избран остатак Израиља, — имадоше хришћани да се са многим другим тешкоћама и незнањем боре. Као што свака новина и нова уредба не може сваком једнако појмљива бити и изведљива на делу, тако је нарочито било и с овом ванредном и свима новом новозаветном установом, која се појавила онда, кад су јавно против ње непријатељски устали и Јудеји и незнабошци. Неколицина обрзаних, незаражених заблудом оних који по јудејски живеше, не беше довољно чврста у вери, да је могла старозаветне установе што се вере тиче без разлике поштовати; и с тога се лако саблазнише и у разлици

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

и у употреби јела, не одвикнув се још од буквалног разумевања и испуњавања законих установа (види: Римљ. 14 гл.) о истим предметима. Обраћени пак незнабошци тако су се исто оскврнили и са вест окаљали у саобраћају са незнабошцима, или видећи друге хришћане, који једоше при трпези незнабожачкој. (Види: I. Кор. 8 гл.) Брак са невернима, судови у неверних унесени пороци неверних у цркву, узајамни додир и неспоразумљења међу свима вернима. — све је то требало нарочитих установа, опомена и наговарања. Осим тога су се догађала неспоразумљења или извртања самих истина вере. **Готворимъ злаа, да приндѣтъхъ благаа,** говорише злонамерни изопачитељи учења о слави божјој, која се јављала кроз саму лаж и грешност човекову. (Римљ. 3, 8) Једни су мислили, да је већ ту дан доласка Христовог (II. посл. Сол.), други су тврдили, да васкрсења мртвих неће ни бити или да је у Христу било (I. Кор. 15, 12 и даље; II. Тим. 2, 18) и т. д.

Сам чин нове цркве, која се свуда почела ширити, нужно је било устројити и из основа и духа истине Христове образovati; дакле: како и где да се скупљају на богослужење? како ће се молити и понашати у цркви мушки и женски? какве су обвезе и права јерархије? Све је то било животно питање онога доба, које је словом божјим ваљало разрешити.

Истина у таквом стању ново-образоване цркве беше необично обилних и разноврсних дарова духа светога; па ипак беше тешкоћа и нереди: нису се увек користили тим даровима на свеопште сазидање и строгу побожност. Хришћани су јаку усрдност показивали, да послуже благовестију или непосредно учествујући или помоћу оних, који се тиме занимаше. Но и тиме је с друге стране дата прилика лажним учитељима на успех (II. Кор. 11, 20) и осим тога негда су се за учи-

теље узимали такви људи, који су страшно занети, као н. пр. што беху проповедајући Христа не сз чистою совѣстју, о којима Апостол спомиње у посланици Филибљанима (1, 16).

Све је то ваљало проникнути Христовом истином и довести у изванредан ред.

У опште да кажемо: околности су цркве биле, по устројењу самог промисла, такве, да је нужно било: откриће тајне призвања незнабожаца потпуно излагање учења о оправдању вером а не делима закона, тако исто укинуће старозаветних установа са тумачењем уз то духа њихова и унутарњег значења, и на послетку разрешење свију разноврсних тешкоћа и питања, која се дотичаху и спољашњег одношаја цркве и унутарњег њеног чина и разних делимичних истина вере и појава хришћанског живота. Све је то нужно било открити онако, како би истина Христова лакше појмљива била за Јелине и застидела њихову сујетну мудрост виделом премудрости божје која све обима, шта више оснечавањем самог земаљског доброг поретка људи — и како би истина Христова за Јудеје служила поуком да је она моћ или духовна битност васколиког старог завета. Само Христову уму, Христову срцу Христовој свемоћној благодати својствено је и могуће било удовољити овако великим потребама цркве Христове.

За сасуд Христова ума, срца и моћи ради удовлетворења показаних потреба свете цркве и би изабран од Господа и св. духом **совершенъ** св апостол Павао. **Мы умъ Христовъ** имамы говори он. (I. Кор. 2, 16.) „Сведок ми је Бог, да све вас подједнако љубим срцем Исуса Христа (Фил. 1 8) него се и потрудих више од свију њих (т. ј. других апостола), али не ја, него благодат божија која је са мнош.“

Милутин Думић,

испитани професор богословије и парох меленачки.

ИКОНЕ У СРПСКО-ПРАВОСЛАВНОЈ ЦРКВИ СТАРО-БЕЧЕЈСКОЈ.

(Свршетак.)

4. Рођење Христа Спаситеља.

У пештери, предана милости Божијој, мајка Божија седи и држи у крилу пред јаслама новорођеног младенца Исуса, који са благословом — сим волом Божанства поздравља свет, пред којим се Јосиф пун побожности и страха Богу моли. Кроз мрачну Витлејемску ноћ обасјава светлост небесна и зауставља се на пуном збиље, милоте и лепоте лицу младенца Исуса, на ком се и око гледаоца зауставља све дотле, док га звезда, која баш стаде пред пештеру, не примаме сјају свом и не укаже, да је и њен сјај у тамној ноћи чаробан, који је очарао и привео овамо и мудраце велике. На догледу тако лепо изведене свете успомене спасења човечанског дуго се око бори са сјајем тим и душа се крепи поменом дана Божијег и сећа радости своје у дану Божињем гледајући пастира три, од којих једног љубоштитство обхрвало на погледима, пуним питања, тражи много одговора, док се на послетку не увери са призора необичног, да је заиста то новорођени спаситељ, па уверење то печати тврдом вером, осмејком благим, да је и њему си ромаху једном данас спасење донето; други са уверења првог, пружа руку на новорођенога и са отворених усана чисто му слушах реч: „дакле то је спаситељ, што нам анђеос рече“; трећи занесен анђелском песмом бацио поглед кроз тамну ноћ и гледа светлост небесну, са пажњом слуша песму и сав занесен хтео би да полети међу хор анђела.

Да би сликар задовољио и осећаје нам, који оживљују на догледу симбола дана Божињег, по пештери просуо је сламу, на коју је легло јагње, које дође за стопом пастира свог.

Црквени захтеви потписаће, да је добра икона та, као што пише и за друге иконе друге цркве, али утисак, који ће потицати са иконе ове, заносиће душу побожношћу већом и гледаоца мамити, да ју пише у галерију вештачких дела.

5. Ускрс.

Зора је избацила прве своје румене зраке према отвореном у стени исеченом гробу, пред којим стоји анђеос и десном руком показује небу а левом гробу. Са важног небесног посланства, да врата гроба сдвали, из ког ће синути целом човечанству спас. младо му лице збиља покрила.

На лицу и на покрету телесном јасно је изражена анђелска му реч: „Воста, — итѣъ здѣ“. Камен са врата гробних распринуо се а од тог се треска један стражар буди, двојица се већ пробудила и један од тих најхрабрији, који трагове силних бојева носи на исеченом лицу, са призора овог сада је нагао у највећи трк заклањајући се штитом војничким; други не толико уплашен ради призора колико бојећи се казни своје власти буди вођу стражарског, који још мртвим сном спава и указује на ускренутог спаситеља, рад кога ускренућа глави ће му судити судија заслепљен, што јадник зар Бога није могао у гробу задржати.

Крај ногу стражарских још тиња ватра, чиме сликар показује, да је време било хладно већ и са доба у ком се васкресе и са претпоставке да је заиста хладно било, јер се у четвртак Петар, кад се Христа одрицао, крај ватре грејао. Над целим приказом у облацима, које продире светлост, у белој плаштаници са раширеним рукама небу се диже Христос Спаситељ.

На икони овој изведена је моћ неба, која руши лако земаљску силу, са једном речју, са једним војником небесне силе пада и бега толики храбар оружан војник. И без знања, да је то белешка ускреса православног, сваки ће и неправославни гледалац читати са иконе те триумф, победу неку, која је изведена без оружја против оштрог оружја, а вера и печат дара хришћанског знаће, да је то победа неба и спас човечанства.

Слава је цркве православне, што икони

поштовање одаје часно, а уживање и побожно сазидање наше је, што нам са иконом проповеда још живље ма од које проповедничке речи тако лепо догађаје пркве православне сликарски занос, студија и потез Уроша Предића

6. Вазнесење.

На гори Јелеонској сред белог дана у најживљем природном покрету које је сликар лепо извео, мајка Божија са ученицима прате у небо учитеља небесног Мајка Божија са изразом пуне оданости клечи и раширеним рукама са сином би небу у полет; ован примајући мајку Божију у закриље, исказује дужност посинка; Матеј пун побожности љуби земљу, са које се Христос вазнесао; у Јакову (потоњи патријарх Јерусалимски) изражено тврдо убеђење; у Андрији мирноћа; у Симону озбиљност; у Петру трагови кајања; у Томи са осведоченог уверења тврда вера, а у другим ученицима збиља и радост исказују наду, да ће и њих озарити слава небесна ради верности учитељу свом.

У икони овој исказан је карактер свију апостола, а колоритском вештином тако је живо представљен догађај вазнесења, да би се човек у дужем гледању пустио у разговор, а с уверењем, да је то слава небесна, застаје на лицу спаситеља, који се вазноси, и крепи утехом духа утешителя.

Икона је изведена по учењу цркве православне, а из тог учења и сликарског проучења положио је занос сликарев тако, да гледајући ту икону осећа ће се поражен сваки онај, који држи и труби, да у црквеном конзерватизму нема места сликарском заносу ни тада, кад му крила даје свето писмо и реч православља.

7. Сашествије св. духа.

Икона је ова изведена као што су већином до сад такве иконе рађене. Међу апостолима седи мајка Божија, на које све дух свети сиђе у виду огњених језика. У апостолима је сликар изразио оно својство, којим су у свету делали Петра је највише истакао, који се већ креће на проповедничку реч и тек што не почиње

говорити онај први значајан говор, којим је силне у хришћанство привео. —

У кратким потезима приказао сам иконе ст. бечејске цркве, које је г. Урош Предић за ову годину по уговору насликао, бачка консисторија преко својих изасланика примила, а месно свештенство обредом православља осветило.

Када бацим још један поглед на све те иконе, најбоље ћу завршити са речју консисторијалних изасланика: „да су приложене иконе све скупа израђене у духу св. православне цркве а израда истих да је така, да их се човек довољно нагледати не може“.

Познајем свет, његову трку и ћуд му разноврсну, па сам уверен да трчи и да ће трчати и за работом овом како ко осећа и зна, па међу тима зар би било чудо, да нам се ко год прикаже и са осудом. Па многи може бити строг конзервативац, не трпи и не воли видити у цркви потез вештака и занос његов, јер се побојава за персифлажу Верешчагина и што се у ново доба непријатељ користи иконом неправославном. И оправдана је бојазан така, јер лепо нам православље подрива црв са свију страна, а како неће тек са те примамљиве стране подривати, кад му то место годи за гојазан велику. Православље икона је часно и Србин тврд на побожност а лак да поверује љуби икону коју му пруже, за то нека је свештенство и општине и сваки православан будан на страни тој, да одбаци и највећи вештачки рад, који се лађа да мути светле призоре цркве православне, као и Верешчагина што би прегазили, да нам дође на поље православља. И за то баш због опасности те треба тражити сликарску вештину, која је вољна служити православу.

Сваки ће тешко грешити, ко не дозволи, да кроз врата црквеног конзерватизма улази сликар са својим заносом слободно и онда, кад носи собом и осећај верски и догматику, црквену историју и симболику наше цркве, па није лепо викати на сликара и терати га за то н. пр. што се у васкрсу гробна врата расприштала, што је у крштењу анђео, што

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

у вазнесењу сви апостоли једним погледом једно другог гурајући не гледе за Христом што Јудином среброљубљу није символ кеса, што у св. Ђурђа није лице жуто, што аждају не бode него узима свршен чин, што је у св. Саве сакос са жицом златотканом а у св. Николе прост фелон, што онај трепти у сјају а овај у колориту угаситом.

Писац у „Српском Сиону“ држим да не би имао право, кад би у сваког светитеља морало бити лице светло и жуто као восак, сликар ће то писати по животу дотичнога. Црква православна и ако је одредила значај иконе и рекла: да дрво, боја и све градиво за иконе нема никаквог значаја, него да изображеним оним ликом представимо дотичнога светитеља и делима се његовим клањамо, то ипак боја и вештина сликарска има значаја и снагу у цркви православној, јер су они кадри створити живу представу, а то је и циљ иконе. За то нико нек не види опасност по православље и одступање од црквеног конзерватизма, ако занос сликарски представи мајку Божију као ходатајницу неба и земље у светлој одећи злата и свиле, св. Саву у златотканом сакосу, а св. Николаја у угаситом фелону и друге божанске славе и историјске црквене догађаје, које сликар треба да обуче за што живљу представу, како који одговара или светости Божијој или догађају историјском.

Бојати се од сликања светитеља по њиховом историјском значају, значило би

У *Старом Бечеју*, 14. маја 1891.

прикривати њихов живот, због којег по-сташе светитељи и угодници. Осуђивати сликара што нам слика св. Јована Крститеља са строгим погледом и руком претње, значило би непоштовати и неслушати одлучну претњу и громки глас онога што вапије у пустињи.

Мања је бојазан, да би се вештак сликар, а на име Србин, чије име је већ чувено и коме поверавати радове треба да нам је начело. — хтео и лађати посла тога а да прво не проучи учење црквено

Већа је бојазан и оправдан вапај поштованог писца у „Српском Сиону“ ради немачког културтрегерства, ради наших силних мазала и српских продавалаца икона, од којих се може бити и нехотице распрострла икона неправославна и накарада сликарска по домовима православним тако, да свештеник светећи водицу не сме ни гледати у знамење православног дома, и таку наказну слику називати иконом значило би грешити. Црквена наша власт знаће наћи лека против иноверског наметања и на том пољу, и против накараде сликарске која се распрострла те смета сјају лепог нам православља.

Да завршим! Православна српска црква у Ст. Бечеју, коју слика г. Урош Предић, биће вољом Божијом отворена књига славе и слова Божијег, и догађаја хришћанских, како нас учи православље, обучено у живу представу, што душу крепи за побожан осећај а око маме на недогледан глед.

Младен Јосић,

свештеник.

ИСПОВЕД И ЗБОР СВЕШТЕНСТВА ПРОТОПОПИЈАТА ВУКОВАРСКОГА.

У четвртак 23. маја о. г. обављена је у *Вуковару* исповед за свештенство целога протопопијата вуковарскога. Свештенство се искупило у лепом броју, тако да је е г. протом било свега 19 свештеника на окупу. У 10 сати пре подне отпочето је служење часова. По свршетку часова исповедао је г. прота свештенике једног по једног почевши са најстаријим и свршивши са најмлађим. По обавље-ној исповеди стекло се свештенство по досадањем

обичају у школску дворану, где је одржало под председништвом свога г. проте *збор* — своју *скупиштину*, у којој се о свему ономе, што свештенство тишти, разговарало, расправљало и саветовало. Ту је пало више умесних предлога, на које је свештенство донело и своје закључке, које због њихове опште важности саопштавам читаоцима овог цењеног листа.

1.) Од стране сакупљеног свештенства умољен је г. прота, да приликом своје каноничне

визитације прегледи и рачуне црквеног председника о укупиљеном парохијалу. Ово је врло целесходно, прво већ с тога, да се г. прота увери, да ли је председник у својој служби ревностан; а друго и с тога, да се осведочи, да ли председник сваку крајцару од парохијала, коју је укупио, и издаје у своје време пароху. пошто се је свештенство уверило, да многи председник побрани парохијал обраћа на неизвесно време у своју корист, па кад је њему воља даде нешто и пароху. То све за то бива, што нема праве контроле над председницима. Ове се дужности г. прота радо примио и обећао је, да ће небрежљиве председнике административном одбору у свом реферату пријављивати.

2.) Неки се свештеници туже, да на парохијске сесије морају плаћати *еквивалент и општински намеш*, међу тим познато им је, да неки свештеници, особито они у жупанији вуковарској, не плаћају ни једно ни друго. Поводом те тужбе закључено је, да г. прота умоли надлежну административну власт, да би ова од високе Владе у том погледу потражила разјасњења, и да би по добивеном одговору од високе Владе својевремено и свештенство о истом известила.

3.) Најживље беше расправљано *питање о дотацији свештеничкој*. Свештенство овог протопопијата изјављује, да је у неколико задовољно са рескриптуалном дотационом уредбом; но желило би, да у будуће поред читаве сесије земље и уживања парохијског дома *најмања илаша свештеничка буде 600 фор*, коју би свештеник имао уредно сваког месеца код надлежне му *политичке благајне дизаши* као и други јавни чиновник. С тога је свештенство одлучило, да се у име свештенства управи представка на Саборски Одбор, који би Сабору предлог учинио, да се плата свештеничка у смислу овога закључка нормира и свештенству издаје, макар се за подмирење трошкова морале неке мање парохијце, које ни сада нису cadre свештеника самостално издржавати, а филирати другима ближњим парохијама.

4.) На четвртном месту донесен је закључак, да је прека потреба, да се *оснује општи пензиони фонд*, како за свештенике саме, тако и за удовице и сирочад *нихову*. Наравно да се такви фондови ни замислити а камо ли основати не даду без уредне плате свештеничке. Кад би све-

штенство уредно своју плату добијало, тад би оно могло и хтело неку одређену ленту сваког месеца и на оснивање таквих фондова жртвовати, но при данашњим околностима да богме да се то свуда не да и не може. Свештенство је захвално и Консисторији и Саборском Одбору, што дају неку пензију остарелим и за службу неспособним свештеницима; али свештенство је радо, да оно, кад наврши извештан број година службе (н. пр. 40 година), има своју сигурну пензију, да може пристојно последње дане живота свога провести, а не онакву, каква му се из милости пружи. Тако исто води оно бригу и за свештеничке удовице и сирочад Истина бог, ми у Архиепископату имамо фонд за свештеничке удовице, но овде не треба сметнути с ума, да сваки богослов није у стању на један пут у исти уложити главницу од 200 фор. Кад би се односно принос месечно уплаћивао, много би лакше свештенству падало уплатити га. Мимо то потреба је, да се свештеничко-удовички фонд као и онај за сирочад за цело свештенство свих 7 наших епархија оснује, а основати га не би било тешко, само кад би свештенство уредно плаћу своју добијало. Наравно, да се очекује, да би за оснивање таквих фондова и наши српски црквено-народни фондови извесну своту приложили.

После одржаног збора, који се је свршио у 1 сат по подне, имало је свештенство заједнички ручак, на ком је пало више здравица. Прва беше напијена св. Патријарху, друга г. проти а трећа свој осталој браћи свештеницима. У 3 сата по подне кренуло је свештенство својим кућама братски се опростивши међу собом.

Горе сам изложио закључке збора свештенства протопопијата вуковарског. Од какве су они важности, увидеће и рећи ће и остала браћа свештеници широм наше карловачке Митрополије. С тога је од преке нужде, да сви протопопијати што год их је у нашој Митрополији своје зборове сазову и одрже, те да се о изложеним закључцима овог збора посаветују, пак да живо настоје, да се оглашени збор целокупног свештенства већ једном одржи, на ком би се о овим и другим нашим потребама братски посаветовали, и тако предлоге начинили, с којима би пред Сабор наш, који нам у скоро предстоји, изаћи могли, те тиме самом Сабору нашу свештеничку ствар на срце метнули, и замолили га,

да ово наше жалосно и несносно стање, у ком се сада налазимо, поправи; а нека му не буде као досадањим нашим саборима свештеничка

ствар — свештеничка дотација, девета брига. **Имѣй оуши слышати, да слышатъ.**

Л. Б.

ЛИСТАК.

Б Е Л Е Ш К Е.

(Архијерејски административни одбор) одржао је своју редовну седницу 27. маја (8. јуна) под председништвом Његове Светости господина патријарха Георгија, а у присутности г. г. чланова: високопречасног господина Иларијона Руварца, архимандрита гретешког, Стефана Чобанића, проте карловачког, Младена Ђирића, пароха дописног, Стевана Поповића, Лазара Обреновића, Шандора Радовановића, Саве Пушића, Гавре Новаковића, Николе Поповића и Германа Опачића, протођакон као референта и бележника. — Од важнијих предмета предузето је и решено: Има се у смислу наредбе саборског одбора објавити, да се постојак код хипотекарних зајмова српских нар. цркв. фондова и заклада од 1. јула о. г. са 1% т. ј. од 7% на 6% спушта. — Управа ман. Раковца има се обавестити, да је саборски одбор дозволио ман. Раковцу зајам од 900 фор. — Цркв. општина карловачка има се обавестити о решењу саборског одбора, којим је призив њезин против одлуке адм. одбора, којом су црквена скупштина и цркв. одбор у Карловцима распуштени, одбијен. — Има се у смислу наредбе саборског одбора по вештацима обавити колаудација новооправљеног цркв. зданија у Новим Карловцима, и у колико се колаудацијом испостави, да је радња око оправке према уговору ваљано извршена, има се подузетнику Нахтману његова заслужбина исплатити. — Одређује се комисија, која ће у црквену општину Бежанијску изићи ради извиђења тамошњих нереда. — Изјасњење бившег управитеља ан. Крушедола Др. Е. Р. на примедбе оспорених рачуна манастирских поднесено, има се заједно са свима списима доставити члану Лазару Обреновићу на мњење и предлог. — Одређује се комисија, која има изићи у цркв. општину Черевичку ради извиђења околности дотично легата Танасије Гереског. — Управи ман. Гретегга дозвољава се, да манастиреку

кућу, која се у Нерадину налази, уступи тамошњој цркв. општини на уживање као парохијални дом. — Управа ман. Беочина упућује се, да Дру Л. С. исплати заостали дуг од 100 фор. — Управи ман. Кувеждина дозвољава се, да може своту од 1000 фор. уложити у оправку филијала Ђипше. — Одређује се комисија, која ће стање рачуна црквене општине Петровачке на лицу места извидити, и о резултату извиђења извештај поднети. — Цркв. општини у Дечу дозвољава се, да може један део црквеног земљишта уступити тамошњој политичкој општини за градњу школе тако, да политичка општина уступи њој стару школеку зграду са припадајућим земљиштем. — Списи који се односе на спор између црквене општине Даљске и свештеничке удовице у погледу уживања парохијала и сесионалних плодова доставиће се проти осељком с тим упутством, да међу странкама обрачун и изравнање учинити настоји. — Нагодба између ман. Крушедола и прњавора Крушедола, гласом које ман. Крушедол уступа један део свога пашњака прњавору Крушедолу за откупну цену од 6000 фор., одобрава се.

(Архијерејски конвентуални одбор) држала је своју редовну седницу 26. маја (9. јуна) под председништвом Његове Светости господина патријарха Георгија а у присутности г. г. чланова: високопречасног господина Иларијона Руварца, архимандрита Гретешког, Стефана Чобанића, проте карловачког, Илије Перкаћанског, пароха Вуковарског, Павла Бошковића, пароха Попиначког, Јована Јеремића, пароха Бачиначког, Мише Рогулића адвоката, Др. Александра Рокнића адвоката и Германа Опачића, протођакон као референта и бележника. — Од важнијих предмета предузето је и решено: Никола Поповић, свршени богослов из Ст. Бановаца, има се обавестити о том, да му је од кр. земалске владе подељен опрост од година нужних за получење свештеничког чина. — На место

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

www протопресвитератског капелана у Земуну има се стечај расписати. — Извештај испитне комисије, гласом кога су јереј Павле Милин, администратор парохије Врдничке, јереј Петар Поповић, администратор парохије Лединачке, јереј Павле Зековић, администратор парохије Прховачке и свршени богослов Димитрије Зековић стечајни испит са довољним успехом положили, узима се на знање. — Извештај протопресвитера карловачког о смрти пароха јазачког Светозара Пантића узима се на знање с тим, да се на упражњену парохију јазачку стечај расписати има. — Свршени богослов Димитрије Зековић има се приставити за личног помоћника пароху Сурчинском. — Пошто се услед расписаног стечаја на упражњену парохију у Путинци пријавио само један компетент, то ће се црквена општина позвати на изјасњење, да ли дотичног компетента за свога пароха прима.

(Папина енциклика о социјалном питању.)

Не давно је пуштена у јавност папина окружница о социјалном питању. Папа је ту окружницу од дужег времена спремао, и она је врло опширно израђена, а по форми и садржини веома је важна. И сам папа полаже велику важност на ту окружницу, јер ју је владоцима и председницима републике послао у дивотном издању и увезу. У окружници проглашује се својина и наследно право природним и божанским правом. Радња је основ својине, а укидање приватне својине (т. ј. имања) шкодило би управо онима, којима је потпора нужна. Порицањем природних права пореметила би се радљивост друштва човечјег и јаван мир. Окружница разлаже како црква треба да суделује у решавању социјалног питања, на набраја дужности државе према радницима. Држава ваља да се стара да се у радионицама религија држи, да у њима влада чистота морала и правде. При заједничкој употреби рада мушких и женских радника не сме морал трпети никаква уштрба, снага и здравље радника мора се штедити, а и рад мора одговарати spolu и годинама радника. Све се то мора законом уредити. Окружница даље тражи законе, којима би се уклонили узроци заостака (дугова, закидања) и којима би се спречиле распре између радника и послодаваца. Распре ради своте наплате морале би се изравнати мешовитим заступством обадвеју странака. Радницима препоручује се штедња. Говорећи о радничким задругама, радничком осигурању, па-

тронату, синдикату и т. д. долази окружница до закључка, да се свакојак мора спречити, да радничко питање постане неизлечиво зло. Ради тога ваља богати људи и патрони да имају на уму своје дужности, а радници да слушају глас разума. Пошто томе злу једино религија може лека дати, то епископи и клир ваља да употребе свој уплив на световњаке и да уче народ љубави ка ближњем као темељу свих врлина. То је у кратким потезима садржај те важне папине енциклике о социјалном питању.

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ.

Благочастиви хришћани и врли Срби, честита браћа: *Љуба, Јова, Срећа и Младен Радишићи*, изволели су поклонити светој цркви нашој *лево небо*, те на овом красном милодару заслужују сваку хвалу и признање.

Потписано свештенство приносећи топле молитве престолу свевишњег за повољно здравље и дуг живот преденоменутих врлих приложника и њихове обитељи а за покој душе њихових умрлих — кличе им овим путем: живели ктитори и приложници светог храма нашег, браћа Радишићи, на многа лета!

Док је оваких ктитора, а међу нашим ратарским галежом, као што су вишепоменути честита браћа Радишићи, није нам се бојати за свето нам православље а с њим и за милу народност српску!

Живела браћа Радишићи! Хиљадиле се овакови Срби, овакови синови цркве православне, цркве српске!

У *Кумани* на Спасов-дан 1891.

Протојереј Матеј *Предраговић*, парох; Јефимије *Секулић*, парох; Петар *Предраговић*, капелан;

Стеван А *Мирковић*, капелан.

НОВЕ КЊИГЕ И ЛИСТОВИ.

(Молимо поштоване писце, уредништва српских листова и издаваче књига, да нам своја издања на *приказ* достављају. Молимо тако исто славна уредништва, да нам своје листове у *замену* шаљу.)

— *Хаџа. Приповешка Хенрика Шјенкјевића.*

Са дозволом пишчевом превео с пољског *Рајко*. Издање српске књижаре и штампарије Браће М Поповића у Новоме Саду, 1891. — Стр 150. — Цена 60 новчића.

— Главни списак књижаре Браће Јовановића у Панчеву. 1891, штампарија Браће Јовановића у Панчеву — 8 на, стр. 57. — У овом лепо уређеном каталогу књижарском наведене су књиге по струкама и по азбучном реду. Све је прегледно представљено и свуд су цене означене. У тој књижари могу се добити и наручити и наше православне црквене књиге.

ОГЛАСИ.

Ad бр. Е. 281.

К. 239.

СТЕЧАЈ. 40 1—3

Расписује се стечај на место протопресвитера од помоћника у Вел. Бечкереку, са дотацијом, која је у 25. §. lit. Б. I. најв. кр. рескрипта од 10. августа 1868. год. опредељена.

Компетенти имају своје ваљано инструјране и довољно биљеговане молбенице, путем својих претпостављених власти, најдаље до 20. јула о. г. потписаној консисторији поднети.

Из конс. седнице, држане у Темишвару 14. (26.) маја 1891. год.

Консисторија епархије Темишварске.

СТЕЧАЈ. 38 1—3

Ради коначног попуњења учитељског звања у Хрњакову овим се расписује стечај.

Плата је: 1.) 100 ф. у готовом новцу, 2.) 35 ф. 50 н у име релутума, 3.) 12 ф. у име школске послуге, 4.) 5 ф. у име паушала, 5.) 32 метера дрва, 6.) 4 ланца земље, 7.) од сваког погребца 20 н., и слободан стан с банштом.

Сваки који ово место добити жели, нека се обрати са нужним сведочбама најдаље до 29. јуна овом шк. одбору.

Из седнице шк. одбора држане у Хрњакову 5. (17.) маја 1891.

Григорије Букуровић,
парох. адм.

Јован Стојанов,
председник.

Е. 211.

I. 56

СТЕЧАЈ. 39 1—3

Ради попуњења парохијског места у Јасенови, са платом четвртог разреда.

Конкуренти имају своје ваљано инструјране молбенице, путем својих надлежних власти најдуже до 8. (20.) јула 1891. о. г. консисторији послати.

Из седнице епарх. консисторије у Вршцу 27. маја (8. јуна) 1891. држане.

37

СТЕЧАЈ.

1—3

На упражњено место *пароха* у Јаску са платом II. разреда, овим се стечај отвара.

Који желе место то добити, имају своје ваљано устројене молбенице, ако су из стране епархије путем своје надлежне консисторије, иначе путем надлежног им протопресвитера до 15. јулија о. г. овамо поднети.

Из седнице консисторијалне у Карловцима 28 Маја 1891. држане.

Архидајезална консисторија.

ЛИЦИТАЦИОНА ОБЈАВА

Управа манастира светога Ђурђа (Тамишка жупанија) овим објављује, да ће се манастирске земље и то оранице, ливаде и пашњаци, свега 835 ланаца 1252 квадратних фати на јавној дражби, која ће се у самом манастиру дана 13. (25.) јуна 1891. год пре подне у 9 сати одржати, за опредељену цену (Ausrufungspreis) од 8350 фор. а под условима, који су од стране манастира утврђени — под закуп издати.

Лицитанти су дужни положити 10% ове опредељене своте т. ј. 835 фор. као вadium пре почетка дражбе у руке манастир. настојатеља.

Рефлеканти могу дражбене услове до дана саме дражбе погледати код правозаступника манастирског г. др. Светозара Димитријевића, адвоката у Темишвару.

Овде се примећује, да ако се одређена цена од 8350 фор постићи неби могла или се неби нико нашао ко би цео комплекс под закуп узети хтео, — да ће се у том случају горе поменуће земље и по парцелама од 30 до 50 ланаца под закуп издати.

У манастиру Св. Ђурђа 4. јуна (24 маја) 1891.

34 2—3 Управа манастира Св. Ђурђа.

Ad бр. Е. 347.

К. 231.

СТЕЧАЈ. 35 2—3

Расписује се стечај на место личнога помоћника парохијског протојереју Андрији Петровићу, са којим местом је — на основу 20 §. lit. Б. најв. кр. рескрипта од 10. авг. 1868. год. — склопано уживање $\frac{1}{2}$ прихода од парохије II. класе и половина т. ј. 250 фор. из фондације дома „златне звезде“.

Компетенти имају своје ваљано инструјране и довољно биљеговане молбенице, путем својих претпостављених власти, најдаље до 20. јула о. г. потписаној консисторији поднети.

Из конс. седнице, држане у Темишвару 14. (26.) маја 1891. год.

Консисторија епархије Темишварске.

www.unhcr.org
672, 690. ex 1891.

Е. К. 215.

СТЕЧАЈ. 33 2—3

На парохију Вељун 1. разреда у будачком протопресвитерату, овим се стечај расписује.

Интеркалар траје до конца јануара 1892. по нов. календару; а рок пријавама до 1. (13.) јулија 1891.

Из сједнице Епархијске консисторије, држане у Плашком 16 (28) маја 1891.

Епархијска консисторија Горњо-Карловачка.

31 **СТЕЧАЈ.** 3—3

Пошто је учитељско место на срп. вероисповедној школи у Срп. Неузини само привремено попуњено овим се усљед закључка местне цркв. скупштине од 31. марта т. г. стечај расписује. Плата је 400 фор. а вр. у готовом новцу, 4 ланца ораће земље, на коју учитељ сам порез плаћа, 20 фор. а. вр. у име школске послуге, 5 фор. а. вр. у име паушала, слободан стан са баштом у износу од 200 □ хвата; два хвата тврдих дрва и зимски огрев. Од погребца где буде позван добија за велики 1 фор., за мали 50 новч. награде.

Дужност је учитеља, осим предавања у свакидашњој и повторној школи још и појање у св. цркви и обучавање школске младежи у појању — као и при одборским седницама место перовође бесплатно заступати.

Првенство имају они, који су вични цркв. појању.

Исто тако и на *учишљично* место овим се стечај отвара. Годишња је плата у готовом новцу 300 фор. а. вр., 20 фор. у име школске послуге, 5 фор. у име паушала, два хвата тврдих дрва, зимски огрев, слободан стан са баштом у износу од 200 □ хвата.

Учитељици спадаће у дужност, све предмете прописане школском уредбом предавати и децу у женским ручним радovima обучавати.

Молитељи и молитељке нека своје молбенице са сведоџбама о свршен. м наукама, положеном испиту из мађарског језика и добром владању најдаље до 29. Јуна о. г. овој црквеној општини пошаљу.

У Срп. Неузини 20. маја 1891. године.

Витомир Максимчев

Коста Попов

срп. нар. учитељ и перовођа.

подпредседник.

„Српски Сион“ излази сваке недеље на великом табаку. Цена му је: За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на годину 4 фор., на по године 2 фор., а на четврт године 1 фор. За стране земље на годину 5 фор. Из Србије прима претплату књижара В. Валожића у Београду.

Поједини бројеви стају 10 новчића.

36

СТЕЧАЈ.

1—3

На упражњено место *прошопресвитерашкога капелана у Земуну* са годишњом платом од 400 фор. поред уживања еквивалента од 100 фор. за мањајућу половину сесије, овим се стечај отвара.

Који желе место то постићи, имају своје ваљано устројене молбенице, ако су из стране епархије путем своје надлежне консисторије, иначе путем надлежног им протопресвитера до 15. јулија о. г. овамо поднети.

Из седнице консисторијалне у *Карловцима* 28. маја 1891. држане.

Архидајезецална консисторија.

Бр. 476. ex 1891.

Е. К. 171.

ЕДИКТ. 3—3 30

Овим се позива Милка Красуља, супруга Стевана Красуље из глињских пољана, општине Гора, котара Петриња, жупаније загребачке, која је свој завичај и свога законитога супруга оставила и у свијет отишла, да се у року од 3 мјесеца дана или писмено или лично овој консисторији пријави; пошто ће се иначе у бракоразводној парници, коју је против ње супруг њен Стеван подигао, и без ње, а против ње даље по закону поступати.

Из седнице Епархијске Конзисторије, држане у Плашком 30. априла (12. маја) 1891.

Епархијска Конзисторија Горњо-Карловачка.

„РУСАНДА“**блатно купатило**

22

у

5—6

МЕЛЕНЦИ

торонталској жупанији, жељезничка станица; отвара се 1 (13.) маја и траје до 3. (15.) септембра.

Ово се купатило препоручује свима онима, који пате од шкрофула и отечених жлезда, од реуматизма и костобоље, од тако зване неуралгије, од сваковрсних рана, отока у зглавцима, од свраба и других кожних болести и т. д.

За боље извешће ваља се обратити на

Управни одбор купатила Русанде у Меленци.

Претплата и огласи шаљу се накнадној штампарији *А. Пајевића* у дунавској улици, а рукописи уреднику *Сави Петровићу* у *Нови Сади*.

За огласе и објаве плаћа се по 6 новч. од једног реда ситних слова, а за жиг сваки пут по 30 новч.

Рукописи се не враћају.